



# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

## SIRA SAYISI: 245

1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin  
Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili  
Uluslararası Sözleşmenin 2003 Protokolüne  
Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun  
Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri  
Komisyonu Raporları  
(1/540)





## İÇİNDEKİLER

## Sayfa

- **1/540 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı .....4
  - Genel Gerekçesi .....4
- **Çevre Komisyonu Raporu** .....6
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** .....8
- **Tasarı Metni** .....10
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** .....10
- **Protokol Metni** .....11

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

6/1/2012

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-411/73

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 25/11/2011 tarihinde kararlaştırılan "1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmenin 2003 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

*Recep Tayyip Erdoğan*

**Başbakan**

| HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR<br>(1/540) |  |
|--|--|
| <b>ESAS</b>                            | Dışişleri Komisyonu                        |
| <b>TALİ</b>                            | Çevre Komisyonu<br>Plan ve Bütçe Komisyonu |

### GEREKÇE

Dünya dış ticaret hacmindeki büyümeye paralel olarak, uluslararası ulaşım yollarındaki trafik yoğunluğu giderek artmaktadır. Türk Boğazları, uluslararası deniz yolu niteliğine sahip olması ve Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan tek su yolu olması sebebiyle, Karadeniz ülkelerini dünya piyasalarına bağlayan ana ticaret koridorudur.

Ticari deniz taşımacılığındaki gelişmelerin de etkisiyle, Türk Boğazları'ndaki trafik yoğunluğu geçen on sene göz önüne alındığında kayda değer oranda artış göstermiştir. 1997 ve 2007 yılı verilerine göre İstanbul Boğazı'ndan geçen tehlikeli madde taşıyan tanker sayısı % 133.6 seviyesinde bir artış göstererek 4.303'den 10.054'e çıkmıştır. Benzer şekilde aynı süre zarfında İstanbul Boğazı'ndan geçen tehlikeli yük miktarında % 128 seviyesinde bir artış yaşanmıştır. Söz konusu durumda, Türk Boğazları'nda yaşanan artan trafik yoğunluğu ve boğazların seyir bakımından dünyanın en zor su yollarından biri olması, boğazlarda meydana gelebilecek olası kaza ve kirlenmelere ilişkin kaygıları derinleştirmektedir.



Petrol kirliliğinden kaynaklanan zararların uluslararası tazmini rejiminin, 1992 CLC ve 1992 FUND Sözleşmeleri ile birlikte üçüncü ayağını oluşturan 1992 FUND Sözleşmesinin 2003 Protokolü, yakın zamanda yaşanmış olan büyük deniz kazalarında söz konusu iki sözleşmenin meydana gelen deniz kirliliği zararlarının tazmin edilmesinde ortaya çıkan yetersizliğin giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu çerçevede, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) üyesi ülkelerin, mevcut soruna ilişkin yaptıkları müzakereler neticesinde oluşturulmuştur. FUND 2003 Protokolü, IMO himayesi altında 16 Mayıs 2003 tarihinde akdedilmiştir. Söz konusu Protokol ile olası deniz kazaları sonrası ortaya çıkabilecek kirlilik zararlarının tazmin edilmesinde, önceki mevcut iki sözleşmenin yetersiz kalması durumunda, Ek Fonan yararlanılarak zararın tamamının giderilmesi amaçlanmaktadır. Oluşturulacak Ek Fonun finansmanı, petrol ithal eden ülkelerde, yıllık 150.000 tondan fazla petrol alımı yapan şahıslar tarafından, Protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılacak yıllık katkılar yolu ile sağlanacaktır.

FUND 92 Protokolü, 30 Mayıs 1996 tarihinde yürürlüğe girmiştir. "Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmesi'nin" 1992 Protokolü (FUND 92) 15.06.2001 tarihli ve 2001/2669 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 18 Temmuz 2001 tarihli ve 24466 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

FUND 2003 Protokolü ise, 3 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Hâlihazırda dünya tonajının %21.42'sini oluşturan, İngiltere, İtalya, Fransa, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerin de içinde bulunduğu 27 ülke Protokole taraf olmuştur.

Söz konusu Protokolün meydana gelen kirlilik zararlarına ilişkin daha kapsayıcı ve etkin nitelikte bir uluslararası tazmin rejimi oluşturulmasına yapacağı katkı, Ülkemizin yukarıda değindiğimiz konumu ve durumu ile birlikte değerlendirildiğinde, büyük önem arz etmektedir.

Diğer taraftan, uluslararası mevzuatın, uygun bulma kanunu çıkartılması marifetiyle ulusal mevzuatımıza aktarılması süreci dikkate alındığında, ulusal mevzuatımızın sıklıkla revize edilen Sözleşme ve Protokollerle uyumlu hale getirilerek güncel tutulması konusunda zaman bakımından önemli zorluklar ve yığılmalar yaşanmaktadır.

Ayrıca, başlangıcından itibaren uluslararası denizcilik alanında ülkeler bakımından bir prestij göstergesi olarak kabul görmesinin yanı sıra, Paris MoU kapsamında yapılan denetimlerde göz önünde bulundurulmuş başlıca kriterlerden biri olması sebebiyle büyük önem arz eden Gönüllü IMO Üye Devlet Denetimine (VIMSAS) Ülkemiz 2011 yılı sonu itibarıyla girecektir. Söz konusu denetim kapsamında değerlendirmeye tabi tutulacak konulardan biri de, Ülkemizin ulusal denizcilik mevzuatının uluslararası denizcilik mevzuatıyla uyumu ve güncelliğidir.

Bu çerçevede, FUND 2003 Protokolüne, ulusal mevzuatımızın uluslararası mevzuata uyumunun hızlı bir şekilde sağlanması amacıyla adı geçen Protokolün teknik düzenlenmeler içeren Eklerine ilişkin değişikliklerin, Bakanlar Kurulunca onaylanarak yürürlüğe girmesini teminen, uygun bulma yasa tasarısına buna ilişkin bir ifadenin eklenerek taraf olunması uygun mütalaa edilmektedir.

## Çevre Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Çevre Komisyonu*

22.2.2012

*Esas No: 1/540*

*Karar No: 22*

### TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/540 esas numaralı, "1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmenin 2003 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Başkanlık tarafından 13 Ocak 2012 tarihinde, tali komisyon olarak Komisyonumuz ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna sevk edilmiştir.

Tasarı Komisyonumuzun 8 Şubat 2012 tarihli 5. toplantısında görüşülmüştür. Toplantı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Komisyonumuza tali olarak havale edilmiş olan tasarının, İhtüzüğün 23. maddesi uyarınca geneli üzerinde görüşme yapılmasına karar verilmiştir.

Uluslararası petrol taşımacılığının çok büyük bir kısmının deniz yoluyla yapılması petrolden kaynaklı deniz kirliliği riskini artırmaktadır. Bu kirlilik, denizler ve çevresinde onarılması güç ve pahalı zararlara neden olmaktadır. Bu zararların tazmininde armatörler ve devletler yetersiz kaldıkları için Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) bir fon kurulmasını öngörmüştür.

Bu doğrultuda 1991 yılında, petrol kirliliği zararlarının tazmini için uluslararası bir fon kurulmuş ve bu uluslararası fon 2003 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak, bu fonun da yetersiz kalması üzerine, ek bir fon daha kurulması öngörülmüştür. Mevcut tasarı kurulan ek fona katılmamıza ilişkindir.

İlk fonun 92 üyesine ilaveten, ikinci fonda 27 üye daha bulunmaktadır. Fon ile, taraf ülkelerin münhasır ekonomik bölgelerine dâhil karasularında, gemi kazasından kaynaklanabilecek petrol kirliliği zararlarının karşılanması amaçlanmaktadır.

Ülkemiz, 8500 kilometre kıyı şeridinde ve dünyanın en yoğun suyuollarından ikisine sahiptir. 2011 yılında Türk Boğazlarından 100 bine yakın gemi geçmiş olup, bunların 18 bine yakınını tehlikeli madde taşıyan tankerler oluşturmaktadır. Son yıllarda, Boğazlarımızdan geçen gemi sayısında azalma meydana gelmiş ise de, gemilerin tonajında artış meydana gelmiştir. Uluslararası Denizcilik Örgütünün şiddetle tavsiye etmesine karşın, Boğazlarımızdan geçen gemilerin sadece % 52'si (2011) kılavuz kaptan almıştır. Boğazlarımızda bugüne kadar irili ufaklı birçok kaza meydana gelmiştir. Bu kazalardan en önemli tanker kazalarını sıralamak gerekirse,

- 14 Aralık 1960 tarihinde Yunan ve Yugoslav bandıralı iki geminin İstanbul Boğazında çarpışması sonucu, 20 denizci yaşamını yitirmiş tonlarca petrol denize karışmıştır.

- 1 Ocak 1966'da S.S.C.B bandıralı iki gemi çarpışmış, denize akan petrolün alev alması sonucu Karaköy İskelesi ve bir şehir hatları vapuru yanmıştır.

-15 Kasım 1979'da Romanya ve Yunan bandıralı iki geminin yine İstanbul Boğazında çarpışması sonucu, 100 bin ton ham petrol taşıyan Romen tankeri infilak etmiş, 43 denizci hayatını kaybederken, denize akan petrol bir ay boyunca yanmıştır.

- 29 Mart 1990 tarihinde, Irak bandıralı bir tanker ile Çin bandıralı kuru yük gemisinin çarpışması sonucu tonlarca petrol denize akmıştır.

- 13 Mart 1994'te, Güney Kıbrıs bandıralı iki tanker İstanbul Boğazında çarpışmış, 29 denizci hayatını kaybetmiş, kazada denize akan 13 bin tondan fazla petrol günlerce yanmıştır.

Tüm bu açıklamalara ilaveten, özellikle İstanbul Boğazının her iki yakası arasındaki yerel deniz trafiği de gözönüne alındığında -ki bu rakam günlük 2500'ü bulabilmektedir- Boğazlarımızın ne kadar ciddi bir kaza tehdidi altında olduğu ortaya çıkmaktadır.

Söz konusu Protokolün meydana gelen kirlilik zararlarına ilişkin daha kapsayıcı ve etkin nitelikte bir uluslararası tazmin rejimi oluşturulmasına yapacağı katkı, Ülkemizin yukarıda değindiğimiz konumu ve durumu ile birlikte değerlendirildiğinde, büyük önem arz etmektedir. Ülkemiz bu Protokole taraf olması halinde tazminat limiti, 311 milyon dolardan, 1 milyar 151 milyon dolara çıkacaktır.

Bu düşüncelerle Komisyonumuz, tasarının olumlu görüş ile esas komisyona bildirilmesini kabul etmiştir.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

|                                      |                              |                             |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Başkan                               | Başkanvekili                 | Sözcü                       |
| <i>Erol Kaya</i>                     | <i>Osman Kahveci</i>         | <i>Sebahattin Karakelle</i> |
| İstanbul                             | Karabük                      | Erzincan                    |
| Kâtip                                | Üye                          | Üye                         |
| <i>Aydın Şengül</i>                  | <i>Tülay Bakır</i>           | <i>Eşref Taş</i>            |
| İzmir                                | Samsun                       | Bingöl                      |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Mehmet Süleyman Hamzaoğulları</i> | <i>Mehmet Öntürk</i>         | <i>Osman Boyraz</i>         |
| Diyarbakır                           | Hatay                        | İstanbul                    |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Zeki Aygün</i>                    | Hüseyin Cemal Akın           | <i>Selçuk Özdağ</i>         |
| Kocaeli                              | Malatya                      | Manisa                      |
|                                      | (İmzada bulunamadı)          |                             |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Abdurrahim Akdağ</i>              | <i>Muzaffer Çakar</i>        | <i>Temel Coşkun</i>         |
| Mardin                               | Muş                          | Yalova                      |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Mustafa Serdar Soydan</i>         | <i>Melda Onur</i>            | <i>Mehmet Hilal Kaplan</i>  |
| Çanakkale                            | İstanbul                     | Kocaeli                     |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Emre Köprülü</i>                  | <i>Ahmet Kenan Tanrıkulu</i> | <i>Emin Çınar</i>           |
| Tekirdağ                             | İzmir                        | Kastamonu                   |
| Üye                                  | Üye                          | Üye                         |
| <i>Reşat Doğru</i>                   | <i>Erol Dora</i>             |                             |
| Tokat                                | Mardin                       |                             |

## Dışışleri Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Dışışleri Komisyonu*

*10 Mayıs 2012*

*Esas No: 1/540*

*Karar No: 196*

### TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 13/1/2012 tarihinde tali komisyon olarak Çevre Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmenin 2003 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 4/4/2012 tarihli 27 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonla havale edilen metinler incelendiğinde Tasarının, deniz kazalarından kaynaklanabilecek petrol kirliliği zararının tazmin edilmesini teminen 16 Mayıs 2003 tarihinde akdedilip taraf devletler bakımından 3 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe giren 1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmenin 2003 Protokolüne (FUND 2003) katılmamızın uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

-Deniz kirliliğinin ancak uluslararası toplumun eş güdüm içinde çalışması ile üstesinden gelinebilecek bir konu olduğu, bu anlamda, petrol kirliliğinden kaynaklanan zararlarla ilgili olarak bir tazmin rejiminin Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından geliştirildiği,

-Bu tazmin rejiminin, 1992 Petrol Kirliliği Zararının Hukuki Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşme (1992 CLC) ve 1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Oluşturulması Hakkında Uluslararası Sözleşme (1992 FUND) olmak üzere iki önemli uluslararası hukuk metnine dayandığı,

-Büyük deniz kazalarının yaşanmasından sonra petrol kirliliği zararının tazmin edilmesinde bahse konu iki uluslararası sözleşmenin yetersiz kaldığının anlaşıldığı, bu bağlamda, görüşülmekte olan 2003 Protokolünün 16 Mayıs 2003 tarihinde IMO bünyesinde kabul edilerek deniz kazalarından kaynaklanabilecek petrol kirliliği zararının tazmin edilmesi konusunda ilave bir kaynak yaratıldığı,

-2003 Protokolü ile oluşturulacak ek fon için finansmanın, petrol ithal eden ülkelerde yıllık 150.000 tondan fazla petrol alımı yapanların 2003 Protokolünde düzenlenen esaslar çerçevesinde yapacakları katkılar yoluyla sağlanacağı,

-Ülkemizin, Türk Boğazları vasıtasıyla önemli deniz ticaret yollarının ana noktalarından birinde yer aldığı ve ciddi miktarda petrol ithalatı yapan ülkelerden biri olduğu da düşünüldüğünde 2003 Protokolüne taraf olunmasının özel bir önem arz ettiği

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun Komisyon tarafından Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

|  |   |  |
|--|---|--|
| Başkan<br><i>Volkan Bozkır</i><br>İstanbul       | Başkanvekili<br><i>Muhammed Çetin</i><br>İstanbul                       | Sözcü<br><i>Osman Aşkın Bak</i><br>İstanbul<br>(Bu raporun özel sözcüsü) |
| Kâtip<br><i>Gönül Bekin Şahkulubey</i><br>Mardin | Üye<br><i>Ali Rıza Alaboyun</i><br>Aksaray<br>(Bu raporun özel sözcüsü) | Üye<br><i>Emrullah İşler</i><br>Ankara                                   |
| Üye<br><i>Mehmet Ali Ediboğlu</i><br>Hatay       | Üye<br><i>Ahmet Berat Çonkar</i><br>İstanbul                            | Üye<br><i>İsmail Safi</i><br>İstanbul                                    |
| Üye<br><i>Mehmet Muş</i><br>İstanbul             | Üye<br><i>Osman Oktay Ekşi</i><br>İstanbul                              | Üye<br><i>Rıfat Sait</i><br>İzmir  |
| Üye<br><i>Hasan Karal</i><br>Rize                | Üye<br><i>Şaban Dişli</i><br>Sakarya                                    | Üye<br><i>Akif Çağatay Kılıç</i><br>Samsun                               |
|  | Üye<br><i>Burhan Kayatürk</i><br>Van                                    |  |

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**1992 PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ  
TAZMİNİ İÇİN BİR ULUSLARARASI FONUN  
KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI  
SÖZLEŞMENİN 2003 PROTOKOLÜNE  
KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA  
DAİR KANUN TASARISI**

**MADDE 1-** (1) 16 Mayıs 2003 tarihinde kabul edilen “1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşme’nin 2003 Protokolü”ne katılmamız uygun bulunmuştur.

**MADDE 2-** (1) Protokolün teknik eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

**MADDE 3-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN  
KABUL ETTİĞİ METİN

**1992 PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ  
TAZMİNİ İÇİN BİR ULUSLARARASI FONUN  
KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI  
SÖZLEŞMENİN 2003 PROTOKOLÜNE  
KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA  
DAİR KANUN TASARISI**

**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 4-** Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

*Recep Tayyip Erdoğan*  
Başbakan

|  |  |  |
|--|--|--|
| Başbakan Yardımcısı<br><i>B. Arınç</i>               | Başbakan Yardımcısı<br><i>A. Babacan</i>                         | Başbakan Yardımcısı<br><i>B. Atalay</i>                |
| Başbakan Yardımcısı V.<br><i>B. Arınç</i>            | Adalet Bakanı<br><i>S. Ergin</i>                                 | Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı<br><i>F. Şahin</i>   |
| Avrupa Birliği Bakanı<br><i>E. Bağış</i>             | Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı V.<br><i>Ö. Dinçer</i>         | Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı<br><i>F. Çelik</i>   |
| Çevre ve Şehircilik Bakanı<br><i>E. Bayraktar</i>    | Dışişleri Bakanı<br><i>A. Davutoğlu</i>                          | Ekonomi Bakanı<br><i>M. Z. Çağlayan</i>                |
| Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı<br><i>T. Yıldız</i> | Gençlik ve Spor Bakanı<br><i>S. Kılıç</i>                        | Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı<br><i>M. M. Eker</i> |
| Gümrük ve Ticaret Bakanı<br><i>H. Yazıcı</i>         | İçişleri Bakanı<br><i>İ. N. Şahin</i>                            | Kalkınma Bakanı<br><i>C. Yılmaz</i>                    |
| Kültür ve Turizm Bakanı<br><i>E. Günay</i>           | Maliye Bakanı<br><i>M. Şimşek</i>                                | Milli Eğitim Bakanı<br><i>Ö. Dinçer</i>                |
| Milli Savunma Bakanı<br><i>İ. Yılmaz</i>             | Orman ve Su İşleri Bakanı<br><i>V. Eroğlu</i>                    | Sağlık Bakanı<br><i>R. Akdağ</i>                       |
|  | Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı<br><i>B. Yıldırım</i> |  |

**1992 PETROL KİRLİLİĞİ ZARARININ TAZMİNİ İÇİN BİR ULUSLARARASI  
FONUN KURULMASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMENİN  
2003 PROTOKOLÜ**

**İŞBU PROTOKOL'ÜN AKİT TARAF DEVLETLERİ,**

1992 Petrol Kirliliği Zararının Hukuki Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşme'yi, (bundan sonra "1992 Sorumluluk Sözleşmesi" olarak anılacaktır), **GÖZÖNÜNDE TUTARAK,**

1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini için Uluslararası Bir Fon Oluşturulması Hakkında Uluslararası Sözleşme'yi, (bundan sonra kısaca "1992 Fon Sözleşmesi" olarak anılacaktır), **GÖZÖNÜNDE BULUNDURMUŞ OLARAK,**

Uluslararası petrol kirliliği sorumluluğu ve tazmin sisteminin geçerliliğini korumanın önemini **TEYİT EDEREK,**

1992 Fon Sözleşmesi'nin sağladığı azami derecedeki tazminatın, Sözleşme'ye taraf Akit Devletlerdeki belli başlı durumlarda, tazmini karşılamada yetersiz kalabileceğini **KAYDEDEREK,**

1992 Sorumluluk ve 1992 Fon Sözleşmeleri'ne taraf bazı Akit Taraf Devletlerin, istedikleri takdirde katılabilecekleri ek bir planın hazırlanması yoluyla ek tazmin fonlarının kullanılabilir hale getirmenin ivedi bir durum olarak gerekli gördüklerini **KABUL EDEREK,**

Ek planın, petrol kirliliği zararı mağdurlarının kayıp veya zararlarının tamamen tazmin edilmesini sağlamaya çalışması gerektiğine ve 1992 Sorumluluk ve 1992 Fon Sözleşmeleri kapsamında kullanılabilir nitelikteki tazmin miktarının, belirlenen talep miktarını bütünüyle ödemede yetersiz kalma riskinin bulunduğu ve sonuç olarak 1992 Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Fonu'nun, belirlenen talebin sadece bir bölümünün ödenmesine geçici olarak karar verdiği durumlarda, mağdurların karşılaştıkları zorlukları gidermenin gerekli olduğuna **İNANARAK,**

Ek plana katılımın, sadece 1992 Fon Sözleşmesi'ne taraf Akit Devletlere açık olacağını **GÖZÖNÜNDE BULUNDURARAK,**

Aşağıdaki hususlarda **ANLAŞMIŞLARDIR:**

**Genel Hükümler**

**Madde 1**

Bu Protokol'ün amaçları doğrultusunda:

- 1 "1992 Sorumluluk Sözleşmesi", 1992 Petrol Kirliliği Zararının Hukuki Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşme, anlamına gelir;
- 2 "1992 Fon Sözleşmesi", 1992 Petrol Kirliliği Zararı Tazmini için Bir Uluslararası Fon Oluşturulması Hakkında Uluslararası Sözleşme, anlamına gelir;
- 3 "1992 Fonu", 1992 Fon Sözleşmesi kapsamında oluşturulan 1992 Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Fonu, anlamına gelir;
- 4 "Akit Taraf Devlet", diğer bir şekilde ifade edilmediği takdirde, bu Protokol'e taraf bir Akit Devlet anlamına gelir;

- 5 1992 Fon Sözleşmesi'nin hükümleri, atıf yoluyla bu Protokol'e dahil edildiğinde, bu Sözleşme'deki "Fon", başka bir şekilde ifade edilmediği takdirde, "Ek Fon" anlamına gelir;
- 6 "Gemi", "Şahıs", "Donatan", "Petrol", "Kirlilik Zararı", "Önleyici Tedbirler" ve "Olay", 1992 Sorumluluk Sözleşmesi'nin 1. Maddesindeki aynı anlamı taşır;
- 7 "Fona Katkıda Bulunan Petrol", "Hesap birimi", "Ton", "Garantör" ve "Terminal tesisi", başka bir şekilde ifade edilmediği takdirde, 1992 Fon Sözleşmesi'nin 1. Maddesindeki aynı anlamı taşır;
- 8 "Belirlenen talep", 1992 Fonu tarafından tanımlanmış veya 1992 Fonu'na bağlı olarak genel gözden geçirme şekillerine tabi olmayan yetkili bir mahkemenin kararı ile kabul edilebilir olarak addedilen ve 1992 Fon Sözleşmesi'nin 4. Maddesinin 4. paragrafında belirtilen limit, bu olayda uygulanmamış olsaydı tamamen tazmin edilebilecek bir talep anlamına gelir;
- 9 "Kurul", başka bir şekilde ifade edilmediği takdirde, 2003 Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Ek Fonu Kurulu anlamına gelir;
- 10 "Örgüt", Uluslararası Denizcilik Örgütü anlamına gelir;
- 11 "Genel Sekreter", Örgüt'ün Genel Sekreteri anlamına gelir.

## Madde 2

- 1 İşbu belge ile "2003 Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Ek Fonu" olarak adlandırılan (bundan sonra kısaca Ek Fon olarak anılacaktır), kirlilik zararının tazmini için bir Uluslararası Ek Fon kurulmuştur.
- 2 Ek Fon, her bir Akit Taraf Devlet'te, bu Devletin mevzuatı kapsamında hak ve yükümlülükler üstlenmeye ve o Devletin mahkemeleri önünde yasal işlemlerde bir taraf olmaya muktedir bir tüzel kişi olarak kabul edilecektir. Her bir Akit Taraf Devlet, Ek Fon Yöneticisi'ni, Ek Fon'un yasal temsilcisi olarak tanyacaktır.

## Madde 3

Bu Protokol münhasıran:

- (a)
- (i) karasuları dahil, bir Akit Taraf Devletin ülkesinde; ve
  - (ii) uluslararası hukuka göre oluşturulan Akit Taraf Devletin münhasır ekonomik bölgesi veya Akit Taraf Devlet böyle bir bölge belirlemediyse, uluslararası hukuka göre bu Devlet tarafından tespit edilen karasularının ötesinde ve bitişiğinde bulunan ve karasularının ölçüldüğü esas hattan itibaren 200 deniz milinden fazla olmayan alana uzanan bir bölgede;

neden olunan kirlilik zararına;

- (b) nerede alınmış olursa olsun, bu zararın önlenmesi veya en aza indirgenmesi için alınan önleyici tedbirlere,

uygulanacaktır.



## Ek Tazminat

### Madde 4

- 1 Toplamdaki zararın 1992 Fon Sözleşmesi'nin 4. Maddesinin 4. paragrafında belirtilen herhangi bir olaya ilişkin olarak uygulanabilir tazmin limitini aşması veya aşma riskinin olması sebebiyle, şahıs 1992 Fon Sözleşmesi'nin koşulları kapsamında zarar için belirlenen talebin tam ve yeterli bir tazminini elde edemediği takdirde, Ek Fon kirlilik zararından dolayı mağdur olan bu kişiye tazminat ödeyecektir.
- 2
- (a) Bu madde kapsamında Ek Fon tarafından ödenebilecek toplam tazmin miktarı, her bir olayla ilgili olarak sınırlandırılacak, böylece, bu Protokol'ün uygulama kapsamında, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi ve 1992 Fon Sözleşmesi altında fiilen ödenen tazmin tutarıyla birlikte, toplam miktar 750 milyon hesap birimini aşmayacaktır.
- (b) Paragraf 2(a)'da sözü edilen 750 milyon hesap birimi tutarı, 1992 Sorumluluk ve 1992 Fon Sözleşmeleri kapsamında ödenebilir azami miktarın konversiyonu için 1992 Fon Kurulu tarafından belirlenen tarihte Özel Çekme Hakkı'na ilişkin para biriminin değeri esasında, ulusal para birimine dönüştürülecektir.
- 3 Ek Fon aleyhine belirlenen taleplerin tutarı, paragraf 2 uyarınca ödenebilecek toplam tazminat miktarını aştığı durumda, sağlanacak meblağ, belirlenen herhangi bir talep ile talep sahibince bu Protokol uyarınca fiilen alınan tazminat miktarı arasındaki oran bütün talep sahipleri için eşit olacak şekilde dağıtılacaktır.
- 4 Ek Fon, Madde 1 paragraf 8'de tanımlanmış olan belirlenen taleplerle ilgili ve sadece bu tür taleplere ilişkin olarak tazminat ödeyecektir.

### Madde 5

1992 Fon Kurulu, belirlenen taleplerin toplam miktarı 1992 Fon Sözleşmesi'nin 4. Maddesinin 4. paragrafı kapsamında mevcut bulunan toplam tazminat miktarını aştığında ya da aşma riski olduğuna kanaat getirdiğinde ve sonuç olarak 1992 Fon Kurulu'nun geçici ya da nihai olarak ödemelerin belirlenen talebin sadece bir bölümü için yapılmasına karar verdiğinde, Ek Fon tazminat ödeyecektir. Ek Fon Kurulu, sonrasında, Ek Fon'un 1992 Sorumluluk Sözleşmesi ve 1992 Fon Sözleşmesi kapsamında ödenmeyen belirlenen talebi ödeyip ödemeyeceğine ve ne ölçüde ödeyeceğine karar verecektir.

### Madde 6

- 1 Madde 15'in 2. ve 3. paragraflarına tabi olarak Ek Fon aleyhine tazminat hakları, eğer bu haklar 1992 Fon Sözleşmesi'nin 6. Maddesi kapsamında 1992 Fonu'na karşı ortadan kaldırılmışsa sona erecektir.
- 2 1992 Fonu aleyhine yapılan bir talep, Ek Fon aleyhine aynı kişi tarafından yapılmış bir talep olarak kabul edilecektir.

### Madde 7

- 1 1992 Fon Sözleşmesi'nin 7. Maddesinin 1., 2., 4., 5. ve 6. paragraflarındaki hükümler, bu Protokol'ün 4. Maddesinin 1. paragrafına göre, Ek Fona karşı açılan tazminat davaları için uygulanacaktır.
- 2 1992 Sorumluluk Sözleşmesi'nin 9. Maddesi kapsamında, geminin sahibi veya onun garantörüne karşı yetkili bir mahkeme önünde kirlilik zararının tazminine ilişkin bir dava açıldığında, bu mahkeme, bu Protokol'ün 4. Maddesinin hükümleri kapsamında aynı zararla ilgili tazmin için Ek Fon'a karşı açılan herhangi bir davada münhasır yargı yetkisine sahip olacaktır. Bununla birlikte, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi kapsamında, kirlilik zararının tazminine ilişkin bir dava, bu Protokol'e değil de, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi'ne taraf bir Akit Devletin mahkemesi önünde açıldığında, bu Protokol'ün 4. Maddesi kapsamında Ek Fon aleyhine herhangi bir dava, hak iddia eden şahsın tercihine göre, Ek Fon'un merkezinin bulunduğu Devletin mahkemesi önünde ya da 1992 Sorumluluk Sözleşmesi'nin 9. Maddesi uyarınca yetkili olan, bu Protokol'e taraf bir Akit Devletin mahkemesi önünde açılacaktır.
- 3 Paragraf 1'e bakılmaksızın, 1992 Fonu aleyhine kirlilik zararının tazminine ilişkin bir dava, bu Protokol'e değil de, 1992 Fon Sözleşmesi'ne taraf bir Akit Devletin mahkemesi önünde açıldığında, Ek Fon aleyhindeki ilgili herhangi bir dava, hak iddia eden kişinin tercihine göre, Ek Fon'un merkezinin bulunduğu Devletin mahkemesi önünde veya paragraf 1 kapsamında yetkili olan bir Akit Taraf Devletin mahkemesi önünde açılacaktır.

### Madde 8

- 1 Bu Protokol'ün 4. Maddesinin 3. paragrafında atıfta bulunulan, dağıtımla ilgili herhangi bir karara tabi, bu Protokol'ün 7. Maddesine göre yargı yetkisine sahip bir mahkeme tarafından Ek Fon aleyhine veriler herhangi bir karar, menşe Devletinde uygulanabilir hale geldiğinde ve bu Devlette mahkeme kararlarının olağan yeniden incelenmesi usulüne artık tabi olmadığında, 1992 Sorumluluk Sözleşmesi'nin X. Maddesinde belirtildiği şekilde, aynı şartlarda olmak üzere her bir Akit Taraf Devlette tanınacak ve tenfiz edilecektir.
- 2 Akit Taraf Devlet, asgari olarak 1. paragrafın kapsamıyla aynı ölçüde tanınması ve tenfizini sağlaması şartıyla, kararın tanınması ve tenfizi için diğer kanunlara başvurabilir.

### Madde 9

- 1 Ek Fon, bu Protokol'ün 4. Maddesinin 1. paragrafı gereğince kirlilik zararının tazmini için Ek Fon tarafından ödenen tazminat miktarına ilişkin olarak, bu şekilde tazminat ödenmiş bir şahsın, donatan veya garantörüne karşı 1992 Sorumluluk Sözleşmesi kapsamında sahip olacağı hakları, halefiyet yoluyla iktisap eder.
- 2 Ek Fon, tazminat ödenmiş bir şahsın, 1992 Fonu aleyhine 1992 Fon Sözleşmesi kapsamında haiz olduğu hakları halefiyet yoluyla iktisap eder.
- 3 Bu Protokol'deki hiçbir hüküm, Ek Fon'un, önceki paragraflarda belirtilenler dışında, şahıslar aleyhindeki herhangi bir başvuru ya da halefiyet hakkına hanel getirmez. Hiçbir durumda, böyle bir şahsın aleyhindeki Ek Fon'un halefiyet hakkı, tazminat ödenen şahsın sigortacısının hakkından daha az olmayacaktır.
- 4 Ek Fon aleyhine olabilecek halefiyet ya da başvuru haklarına hanel gelmeksizin, ulusal mevzuat hükümlerine uygun biçimde kirlilik zararı için tazminat ödeyen bir Akit Taraf Devlet veya mercisi, tazminat ödenen şahsın bu Protokol yoluyla sahip olabileceği hakları halefiyet yoluyla iktisap eder.

## Katkılar

### Madde 10

- 1 Ek Fon'a her bir Akit Taraf Devlete ilişkin olarak yapılacak yıllık katkılar, Madde 11, paragraf 2(a) veya (b)'de belirtilen takvim yılında;
- (a) Fona katkıda bulunan petrolün deniz yolu ile taşındığı, o Devletin ülkesindeki liman veya terminal tesislerinde; ve  
Fona katkıda bulunan petrolün Akit Taraf olmayan bir Devlette boşaltımı sonrasında, Akit Taraf bir Devletteki ilk alımda bu alt paragrafta istinaden hesaba katılması şartıyla, fona katkıda bulunan petrolün deniz yoluyla taşındığı Akit Taraf Devletin ülkesindeki herhangi bir tesiste ve Akit Taraf olmayan Devletin ülkesindeki boşaltıldığı bir liman veya terminal tesisinde,
- toplamda 150.000 tonu aşan miktarda petrol alan şahıs tarafından yapılacaktır.

- 2 1992 Fon Sözleşmesi'nin 10. Maddesinin 2. paragrafındaki hükümler, Ek Fon'a katkı ödenmesi zorunluluğuna bağlı olarak uygulanacaktır.

### Madde 11

- 1 Ödenmesi gereken yıllık katkı payı miktarını değerlendirmek amacıyla ve eğer varsa, yeterli likit fon sağlama ihtiyacını göz önünde bulundurarak, Kurul her takvim yılı için:
- (i) Gider
- (a) Ek Fon idaresinin ilgili yıldaki masraf ve giderleri ile önceki yıllardaki işlemlerden doğan bütçe açığının;
- (b) Ek Fon tarafından taleplerin karşılanması için daha önce alınan kredilerin geri ödemesi dahil, 4. Madde uyarınca Ek Fon aleyhine yapılan taleplerin karşılanması için ilgili yılda Ek Fon tarafından yapılması gereken ödemelerin;
- (ii) Gelir
- (a) Herhangi bir faiz geliri dahil, önceki yılların faaliyetlerden gelen fon fazlasının;
- (b) Bütçeyi dengelemek için gerektiğinde, yıllık katkılarının;
- (c) Diğer gelirlerin

tahmini bütçesini yapacaktır.

- 2 Kurul, toplanacak katkı payının toplam miktarına karar verecektir. Bu karar esasında, Ek Fon Yöneticisi, her Akit Taraf Devletle ilgili olarak, 10. Maddedeki söz konusu her bir şahıs için yıllık katkı payını hesaplayacaktır:
- a) Katkı, olabildiği ölçüde, paragraf 1(i)(a)'da belirtilen ödemelerin karşılanması için ilgili Devlette bu şahıslar tarafından önceki takvim yılında alınan fona katkıda bulunan petrolün, her bir tonu başına belirlenmiş sabit bir tutar esasında; ve

- b) Katkı, olabildiği ölçüde, paragraf 1(i)(b)'de belirtilen ödemelerin karşılanması için, söz konusu olayın ortaya çıktığı yıldan önceki takvim yılında, bu Devletin, olay tarihinde Akit Taraf olması kaydıyla, bu şahıs tarafından alınan fona katkıda bulunan petrolün her bir tonu başına sabit bir tutar esasında hesaplanacaktır.
- 3 Paragraf 2'de sözü edilen tutarlar, zorunlu katkıların toplam tutarının, ilgili yılda tüm Akit Devletlerde alınan fona katkıda bulunan petrolün toplam miktarına bölünmesi yoluyla elde edilecektir.
- 4 Yıllık katkı, Ek Fonun İç Düzenlemeleri'nde belirtilen tarihte muaccel olacaktır. Kurul farklı bir ödeme tarihi saptayabilir.
- 5 Kurul, Ek Fonun Mali Düzenlemeleri'nde belirtilen koşullar altında, paragraf 2(a)'ya uygun olarak alınan fonlar ile paragraf 2(b)'ye uygun olarak alınan fonlar arasında aktarım yapmaya karar verebilir.

#### **Madde 12**

- 1 1992 Fon Sözleşmesi'nin 13. Maddesindeki hükümler, Ek Fon'a yapılan katkılara uygulanacaktır.
- 2 Akit Taraf Devlet, 1992 Fon Sözleşmesi'nin 14. Maddesinde ortaya konan usule uygun olarak, Ek Fon'a katkı ödeme yükümlüğünü üstlenebilir.

#### **Madde 13**

- 1 1992 Fon Sözleşmesi'nin 15. Maddesi'nin 2. paragrafı kapsamında 1992 Fon yöneticisine verilen bilgilerin de bu protokol kapsamında yapıldığının varsayılması şartıyla, Taraf Devletler, 1992 Fon Sözleşmesi'nin 15. Maddesine uygun olarak, Ek Fonun Yöneticisi'ne petrol alımları ile ilgili bilgi verecektir.
- 2 Akit Taraf bir Devlet, paragraf 1'de sözü geçen bilgiyi verme yükümlülüğünü yerine getirmediğinde ve bu durum Ek Fon için mali bir kayba neden olduğunda, Akit Taraf Devlet, Ek Fon'un böyle bir kaybını tazmin etmekle yükümlü olacaktır. Kurul, Ek Fon Yöneticisi'nin tavsiyesi üzerine, böyle bir tazminatın ilgili Akit Taraf Devlet tarafından ödenip ödenemeyeceğine karar verecektir.

#### **Madde 14**

- 1 Madde 10'a bakılmaksızın, bu Protokol'ün amaçları doğrultusunda, her bir Akit Taraf Devlette fona katkıda bulunan petrolün asgari 1 milyon tonluk alımının olduğu varsayılacaktır.
- 2 Akit Taraf bir Devlette alınan fona katkıda bulunan petrolünün toplam miktarı 1 milyon tondan az olduğunda, Taraf Devlet, alınan petrolün toplam miktarından sorumlu bir şahıs olmadığında, bu Protokol kapsamında, o Devletin ülkesi içerisinde alınan petrole ilişkin olarak Ek Fon'a katkıda bulunmakla sorumlu olan her hangi bir şahıs üzerindeki yükümlülükleri üstlenecektir.

### **Madde 15**

- 1 Akit Taraf Devlette, 10. Madde'nin koşullarını karşılayan bir şahıs yoksa, Akit Taraf Devlet, bu Protokol'ün amaçları doğrultusunda Ek Fon Yöneticisi'ne bilgi verecektir.
- 2 Akit Taraf Devlet, olayın meydana gelişinden önceki tüm yıllara ilişkin olarak, 13. Maddenin 1. paragrafı ve bu Maddenin 1. paragrafı uyarınca Ek Fon Yöneticisi'ne bildirme yükümlülüklerine riayet edene kadar, Akit Taraf Devletin topraklarında, kara sularında ya da münhasır ekonomik bölgesinde ya da bu Protokol'ün 3(a)(ii) sayılı Maddesine uygun olarak belirlenmiş bölgesindeki kirlilik zararına ilişkin olarak, belli bir olay veya nerede alınmış olursa olsun, böyle bir zararı önlemek veya asgari düzeye indirmek amacıyla alınan önleyici tedbirler için Ek Fon tarafından hiçbir tazminat ödenmeyecektir. Kurul, Akit Taraf bir Devletin bu yükümlülüklerini yerine getirmede başarısız olması olarak addedilecek durumları, İç Düzenlemeler'de belirleyecektir.
- 3 Paragraf 2 çerçevesinde tazminat geçici olarak reddedildiğinde, eğer 13. Maddenin 1. paragrafı ve bu Maddenin 1. paragrafı kapsamında Ek Fon yöneticisine bildirme yükümlülüklerine, Ek Fon Yöneticisi'nin Akit Taraf Devlet'e bildirimde bulunmaması durumuna ilişkin olarak resmi duyuruda bulunduktan sonraki bir yıl içinde riayet edilmezse, ilgili olay açısından tazminat daimi surette reddedilecektir.
- 4 Ek Fon'a yapılması gereken katkı ödemeleri, borçluya veya borçlunun temsilcisine ödenmesi gereken tazminattan mahsup edilecektir.

### **Örgüt ve Yönetim**

#### **Madde 16**

- 1 Ek Fon, bir Kurul'a ve bir Yöneticinin başkanlık ettiği bir Sekreteryaya sahip olacaktır.
- 2 1992 Fon Sözleşmesi'nin 17. Maddesinden 20. Maddesine ve 28. Maddesinden 33. Maddesine kadar olan Maddeleri, Kurul'a, Sekreteryaya ve Ek Fon Yöneticisi'ne uygulanacaktır.
- 3 1992 Fon Sözleşmesi'nin 34. Maddesi, Ek Fon'a uygulanacaktır.

#### **Madde 17**

- 1 1992 Fonu Yöneticisinin başkanlık ettiği 1992 Fonu Sekreteryası, aynı zamanda Ek Fon Sekreteryası ve Yöneticisi olarak da işlev görebilir.
- 2 Paragraf 1 çerçevesinde, 1992 Fonu Sekreteryası ve Yöneticisi aynı zamanda Ek Fon Sekreteryası ve Yöneticisi işlevini de üstlenirse, Ek Fon, 1992 Fonu ile Ek Fon arasındaki menfaat ihtilafı durumlarında, Kurul Başkanı tarafından temsil edilecektir.
- 3 Ek Fon Yöneticisi ile Ek Fon Yöneticisi tarafından atanan, 1992 Fon Sözleşmesi ve bu Protokol kapsamında görevlerini yerine getiren personel ve uzmanların, ilgili maddeye uygun olarak görevlerini yerine getirdikleri sürece, bu Protokol'ün 16. Maddesinin 2. paragrafında uygulandığı şekliyle, 1992 Fon Sözleşmesi'nin 30. Maddesindeki hükümleri ihlal ettikleri varsayılmayacaktır.
- 4 Kurul, 1992 Fon Kurulu tarafından alınan kararlarla uyuşmayan kararlar almamaya özen gösterecektir. Genel idari mevzulara yönelik fikir ayrılıkları ortaya çıkarsa, ikili işbirliği niyetiyle ve her iki organizasyonun ortak amaçları doğrultusunda, Kurul, 1992 Fonu Kurulu ile görüş birliğine varmaya çalışacaktır.
- 5 Ek Fon, Ek Fon adına 1992 Fonu tarafından uygulanan idari hizmetlerden kaynaklanan 1992 Fonu'nun tüm masraflarını ve giderlerini karşılayacaktır.

## Madde 18

### Geçici Hükümler

- 1 Paragraf 4'e bağlı olarak, bir takvim yılı içinde tek bir Akit Taraf Devlette alınan fona katkıda bulunan petrole ilişkin ödenebilir durumda olan yıllık katkının toplam miktarı, bu takvim yılı açısından bu Protokol uyarınca toplam yıllık katkı miktarının %20'sini aşmayacaktır.
- 2 Madde 11'in 2. ve 3. paragraflarındaki hükümlerin uygulanması, ilgili takvim yılı bakımından tek bir Akit Taraf Devlette katkıda bulunan şahıslar tarafından ödenebilecek toplam katkı miktarının, yıllık toplam katkı miktarının %20'sini aşması ile sonuçlanırsa, o Devletteki türa katkıda bulunan şahıslar tarafından ödenecek katkılar, orantılı olarak azaltılacak, böylece toplam katkıları, ilgili yıl açısından Ek Fon'a yapılan toplam yıllık katkının %20'siyle eşitlenecektir.
- 3 Akit Taraf bir Devletteki şahıslar tarafından ödenecek katkılar, Paragraf 2 uyarınca azaltılırsa, diğer tüm Taraf Devletlerdeki şahıslar tarafından ödenecek katkılar, ilgili takvim yılı açısından Ek Fon'a katkıda bulunmakla yükümlü bütün şahıslar tarafından ödenecek toplam katkı miktarının, Kurul tarafından karar verilen toplam katkı miktarına ulaşmasının temin edilmesi amacıyla, orantılı olarak yükseltilecektir.
- 4 Paragraf 1'den Paragraf 3'e kadarki hükümler, bir takvim yılında tüm Akit Taraf Devletlerde alınan ve 14. Maddenin 1. paragrafında sözü edilen miktarı da içeren fona katkıda bulunan toplam petrolün miktarı 1,000 milyon tona ulaşana kadar ya da bu Protokol'ün yürürlüğe giriş tarihinden sonra on yıllık bir süre geçene kadar, hangisi daha önce meydana gelirse, geçerli olacaktır.

### Nihai Hükümler

## Madde 19

### İmza, onay, kabul, uygun bulma ve katılım

- 1 Bu Protokol Londra'da 31 Temmuz 2003 tarihinden 30 Temmuz 2004 tarihine kadar imzaya açık olacaktır.
- 2 Devletler bu Protokol'e bağlı bulunma iradelerini;
  - a) Onay, kabul veya uygun bulmaya ilişkin ihtirazi kayıt olmaksızın imza; veya
  - b) Bilahare onaylamak, kabul etmek veya uygun bulmak üzere onay, kabul ve uygun bulma şartıyla imza; veya
  - c) Katılımlaortaya koyabilirler.
- 3 Sadece 1992 Fon Sözleşmesi'ne Akit Taraf Devletler, bu Protokol'e Akit Taraf Devlet olabilir.
- 4 Onay, kabul, uygun bulma veya katılım, resmi bir belgenin Genel Sekreter'e tevdi edilmesi ile geçerli olacaktır.



## Madde 20

### Fona katkıda bulunan petrol ile ilgili bilgi

Bu Protokol, bir Devlet için yürürlüğe girmeden önce, söz konusu Devlet bu Protokol'ü, 19. Maddenin paragraf 2(a)'sına uygun olarak imzalarken veya bu Protokol'ün 19. Maddesinin 4. paragrafında sözü edilen bir belgeyi tevdi ederken; sonrasında yıllık olarak Genel Sekreter tarafından belirlenecek bir tarihte, önceki takvim yılında o Devletin ülkesinde bir şahıs tarafından alınan fona katkıda bulunan petrolün miktarıyla ilgili bilgiye ek olarak, 10. madde uyarınca söz konusu Devlete ilişkin olarak Ek Fon'a katkıda bulunmakla yükümlü olan şahsın ismi ile adresini Genel Sekreter'e bildirecektir.

## Madde 21

### Yürürlüğe giriş

- 1 Bu Protokol aşağıdaki şartların yerine getirildiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir:
  - a) Onay, kabul veya uygun bulmaya ilişkin çekince konulmaksızın en az sekiz devlet, Protokol'ü imzaladığında ya da onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgelerini Genel Sekreter'e tevdi ettiği durumda; ve
  - b) Genel Sekreter, 1992 Fon Yöneticisi'nden, Madde 10 uyarınca katkı yükümlülüğü olan şahısların, önceki takvim yılında 14. Maddenin 1. paragrafında sözü edilen miktarı da içeren, toplam miktarı en az 450 milyon ton olan fona katkıda bulunan petrol aldığına dair bilgi aldığı durumda.
- 2 Onay, kabul veya uygun bulma ile ilgili çekince konulmaksızın, bu Protokol'ü imzalayan veya bu Protokol'ü onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya katılan her Devlet için, paragraf 1'deki yürürlüğe giriş koşulları karşılandıktan sonra, Protokol, bu Devlet tarafından buna uygun belgenin tevdi edildiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.
- 3 Paragraf 1 ve 2'ye bakılmaksızın, 1992 Fon Sözleşmesi bir Devlet için yürürlüğe girene kadar, bu Protokol söz konusu Devlet açısından yürürlüğe girmeyecektir.

## Madde 22

### Kurulun İlk Toplantısı

Genel Sekreter, Kurul'un ilk toplantısını düzenleyecektir. Bu toplantı; bu Protokol'ün yürürlüğe girişinden sonra mümkün olan en kısa zamanda ve her halükarda, yürürlüğe girişten sonraki otuz günü geçmeyecek şekilde yapılacaktır.

## Madde 23

### Gözden geçirme ve Değişiklik

- 1 Bu Protokol'ün gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla, Örgüt tarafından, bir konferans toplanabilir.
- 2 Örgüt, tüm Akit Taraf Devletlerin en az üçte birinin talebi üzerine, bu Protokol'ün gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla, bir Akit Taraf Devletler Konferansı toplayacaktır.

## Madde 24

### Tazminat Limitinin Değiştirilmesi

- 1 Akit Taraf Devletlerin en az dörtte birinin talebi üzerine, 4. Maddenin 2(a) paragrafında belirtilen tazminat miktarı limitini değiştirmek amacıyla sunulan bir teklif, Genel Sekreter tarafından, tüm Örgüt Üyelerine ve Akit Taraf Devletlere dağıtılacaktır.
- 2 Yukarıdaki şekilde teklif edilen ve dağıtılan herhangi bir değişiklik, dağıtım tarihinden en az altı ay sonraki bir tarihte, değerlendirilmesi için Örgüt'ün Hukuk Komitesi'ne sunulacaktır.
- 3 Örgüt Üyesi olsun veya olmasın bu Protokol'e bağlı olan Akit Taraf Devletlere, Hukuk Komitesi'nin değişikliklerin değerlendirilmesi ve kabulü amacıyla yapılan işlemlerine katılma yetkisi verilecektir.
- 4 Değişiklikler, oylama sırasında Akit Taraf Devletlerden en az yarısının hazır bulunması şartıyla, paragraf 3'te belirtilen şekilde genişletilen, Hukuk Komitesi'nde hazır bulunan ve oy kullanan Taraf Devletlerin üçte ikilik bir çoğunluğu tarafından kabul edilecektir.
- 5 Limit değişikliğine ilişkin bir teklifi değerlendirirken, Hukuk Komitesi, olaylara ilişkin deneyimlerini ve özellikle bu olaylardan kaynaklanan zararın miktarını ve para değerindeki değişiklikleri göz önünde bulunduracaktır.
- 6
  - (a) Bu Madde kapsamındaki hiçbir limit değişikliği, bu Protokol'ün yürürlüğe giriş tarihinden veya bu Madde kapsamında bulunan daha önceki bir değişikliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en az üç yıl geçmedikçe değerlendirilmeye alınmaz.
  - (b) Bu Protokol'ün imzaya açıldığı tarihten Hukuk Komitesi'nin kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar bileşik bir temelde hesaplanmış, her sene için yüzde altılık oranda yükseltilen, bu Protokol'de belirtilmiş olan limite tekabül eden miktarın aşılması amacıyla, limit yükseltilemez.
  - (c) Bu Protokol'de belirtilen limite tekabül eden bir mablağın 3 katını aşacak şekilde, limit yükseltilemez.
- 7 Paragraf 4 uyarınca kabul edilen bir değişiklik, Örgüt tarafından bütün Akit Devletlere bildirilir. Söz konusu değişiklik, değişikliğin Hukuk Komitesi tarafından kabul edildiği tarihte Protokol'e Taraf olan Devletlerin en az dörtte birinin değişikliğe ilişkin itirazlarını Örgüte bildirmemiş olması kaydıyla, bildirim tarihinden sonraki on iki aylık bir sürenin sonunda kabul edilmiş sayılacaktır; aksi durumda ise değişiklik reddedilecek ve yürürlüğe girmeyecektir.
- 8 Paragraf 7'ye uygun olarak kabul edildiği varsayılan bir değişiklik, kabul edilmesinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.
- 9 Değişiklik, Madde 26, Paragraf 1 ve 2'ye göre, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten en az altı ay önce bu Protokol'ü feshetmedikleri takdirde, ilgili değişiklik bütün Akit Taraf Devletleri bağlayacaktır. Bu şekilde yapılan bir fesih, değişiklik yürürlüğe girdiğinde geçerli olacaktır.
- 10 Bir değişikliğin Hukuk Komitesi tarafından onaylandığı ancak kabulü için 12 aylık sürenin henüz dolmadığı bir süre zarfında Protokol'e Taraf olan bir Devlet, değişikliğin yürürlüğe girmesi halinde bu değişiklikle bağlı olacaktır. Söz konusu süre zarfından sonra Protokol'e Taraf olan bir Devlet, paragraf 7 uyarınca kabul edilen bir değişiklikle bağlı olacaktır. Bu paragrafta zikredilen durumlarda bir Devlet, bir değişiklik yürürlüğe girdiğinde veya bu Protokol kendisi için daha sonradan yürürlüğe girdiğinde, bu değişiklikle bağlı olacaktır.



## Madde 25

### 1992 Fon Sözleşmesi Protokolleri

- 1 1992 Fon Sözleşmesi'nde belirtilen limitler ayrı bir Protokol ile yükseltirse, Madde 4 paragraf 2(a)'da belirtilen limit Madde 24'te belirtilen uygulama usulleri yoluyla aynı miktarda yükseltilebilir. Madde 24, Paragraf 6'daki hükümler, bu durumlarda uygulanmayacaktır.
- 2 Paragraf 1'de sözü edilen usuller uygulandığı takdirde, Madde 24'teki uygulama usullerince Madde 4 paragraf 2'de belirtilen limitte yapılan sonraki bir değişiklik, Madde 24'ün 6(b) ve (c) paragraflarının amaçları doğrultusunda, paragraf 1 uyarınca yükseltilmiş yeni limit temel alınarak hesaplanacaktır.

## Madde 26

### Fesih

- 1 Bu Protokol, herhangi bir Akit Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihten sonraki herhangi bir tarihte Akit Taraf Devlet tarafından feshedilebilir.
- 2 Fesih, Genel Sekreter'e fesih belgesinin tevdi edilmesi ile gerçekleşecektir.
- 3 Fesih, Genel Sekreter'e fesih belgesinin tevdi edilmesinden sonraki on iki ay veya fesih belgesinde belirtilen daha uzun bir sürede yürürlüğe girecektir.
- 4 1992 Fon Sözleşmesi'nin feshi, bu Protokol'ün de feshi olarak kabul edilecektir. Bu şekildeki bir fesih, 1971 Sorumluluk Sözleşmesi'ne değişiklik getiren 1992 Protokol'ü feshinin, adı geçen Protokol'ün 34. maddesine göre yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olacaktır.
- 5 Bu Madde uyarınca işbu Protokol'ün Akit Taraf bir Devlet tarafından feshine bakılmaksızın, Madde 11 paragraf 2(b)'de sözü edilen ve fesihten önce meydana gelen bir olayla ilgili olarak, Ek Fon'a katkı yapma yükümlülüğüne ilişkin bu Protokol hükümleri uygulanmaya devam edecektir.

## Madde 27

### Olağanüstü Kurul Toplantıları

- 1 Herhangi bir Akit Taraf Devlet, verilen fesih bildiriminin sonuçlarının, kalan Akit Taraf Devletlerin katkı seviyesini önemli oranda arttıracakını düşündüğünde, fesih bildirim belgesinin verildiği tarihten sonraki doksan gün içinde, Ek Fon Yöneticisi'nin olağanüstü bir Kurul toplantısı çağrısında bulunmasını talep edebilir.  
  
Yönetici, böyle bir talebi aldığı tarihten itibaren en geç altmış gün içinde Kurul'u toplantıya çağıracaktır.
- 2 Ek Fon Yöneticisi, bir feshin kalan Akit Taraf Devletlerin katkı oranlarında önemli bir artışa neden olacağını düşünürse, fesih belgesinin tevdi edilmesinin ardından altmış gün içinde Kurul'un olağanüstü toplantısı için çağrıda bulunmak amacıyla insiyatifi ele alabilir.
- 3 Paragraf 1 veya 2'ye göre düzenlenen olağanüstü toplantıda Kurul, bu feshin, kalan Akit Taraf Devletlerin katkı seviyelerinde önemli bir artışa yol açacağına karar verirse, bu durumdaki her Devlet, bu feshin yürürlüğe gireceği tarihten en geç yüz yirmi gün önce, aynı tarihte yürürlüğe girmek üzere bu Protokol'ü feshedebilir.

## **Madde 28**

### **Sona Erme**

- 1 Akit Taraf Devletlerin sayısı yedinin altına düştüğünde veya 14. Maddenin 1. paragrafında sözü geçen miktarı da içeren, kalan Akit Taraf Devletlerde alınan fona katkıda bulunan petrolünün toplam miktarı 350 milyon tonun altına indiği tarihte, hangisi daha önce gerçekleşirse, bu Protokol yürürlükten kalkacaktır.
- 2 Bu Protokol'e bağlı olan Devletler, Protokol'ün yürürlükten kalkacağı tarihten önce, Madde 29'da belirtildiği haliyle Ek Fon'un görevlerini yapmasına imkan sağlayacak ve sadece bu amaçla bu Protokol'e bağlı kalacaktır.

## **Madde 29**

### **Ek Fonun Tasfiyesi**

- 1 Bu Protokol yürürlükten kalktığı takdirde, buna rağmen Ek Fon:
  - (a) Protokol'ün yürürlükten kalktığı tarihten önce meydana çıkan bir olayla ilgili yükümlülükleri karşılayacak;
  - (b) Katkıların, paragraf 1(a) kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanması için gerekli olduğu ölçüde, bu amaç doğrultusunda Ek Fon yönetimi için gerekli giderler dahil, katkılara ilişkin hakları uygulama yetkisine sahip olacaktır.
- 2 Kurul, Ek Fon'a katkıda bulunanlar arasında, kalan varlıkların eşit bir şekilde dağıtılması dahil, Ek Fon'un tasfiyesinin tamamlanması için uygun tüm önlemleri alacaktır.
- 3 Bu Maddenin amaçları doğrultusunda, Ek Fon tüzel bir kişi olarak kalacaktır.

## **Madde 30**

### **Tevdi Makamı**

- 1 Bu Protokol ve Madde 24 kapsamında kabul edilen her türlü değişiklik, Genel Sekreter'e verilecektir.
- 2 Genel Sekreter:
  - (a) Bu Protokol'ü imzalayan veya ona katılan tüm Devletlere:
    - (i) tarihleriyle birlikte her yeni imzayı veya belgenin verilmesini;
    - (ii) bu Protokol'ün yürürlüğe giriş tarihini;
    - (iii) 24. Maddenin 1. paragrafına uygun olarak yapılan, tazmin limitlerinin değiştirmesine yönelik her türlü teklifi;
    - (iv) 24. Maddenin 4. paragrafına uygun olarak kabul edilen, herhangi bir değişikliği;

- (v) değişikliğin, ilgili maddenin 3. ve 9. paragraflarına uygun olarak yürürlüğe gireceği tarihlerle birlikte, 24. Maddenin 7. paragrafı kapsamında kabul edilmiş sayılan her türlü değişikliği;
- (vi) verilme tarihi ve yürürlüğü giriş tarihi ile birlikte bu Protokol'ün fesih belgelerinin verilmesini;
- (vii) bu Protokol'ün herhangi bir maddesi uyarınca talep edilen her türlü bildirimini

bildirecektir.

- (b) Bu Protokol'ün tasdikli asıl nüshalarını, tüm İmzacı Devletlere ve bu Protokol'e katılan tüm Devletlere bildirecektir.

3 Bu Protokol yürürlüğe girer girmez, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 102. Maddesine uygun olarak kaydedilmesi ve yayınlanması amacıyla, metin, Genel Sekreter tarafından Birleşmiş Milletler Sekreterlięi'ne gönderilecektir.

### Madde 31

#### Diller

Bu Protokol, her biri eşit derece muteber olarak, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde olmak üzere bir tek orijinal metin olarak hazırlanmıştır.

İki bin üç yılđ Mayıs ayının on altıncı günü LONDRA'DA İMZALANMIŞTIR.

Bu Protokol, ilgili Hükümetler tarafından bu amaçla usulüne uygun olarak yetkilendirmiş KİŞİLERİN HUZURUNDA imzalanmıştır.

Orijinal metni Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Sekreteri'ne tevdi edilmiş olan 1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini için bir Uluslararası Fonun Kurulması ile ilgili Uluslararası Sözleşme'nin 2003 Protokolü'nün aslına uygun kopyasıdır.

Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Sekteri adına,

(İMZA)

Londra, 30 Temmuz 2003

